

Национален статистически институт

Ключови показатели за България*

Последни данни: 2 април 2014 г.

Следваща актуализация: 2 юли 2014 г.

		2011	2012	2013	Септ.'13	Окт.'13	Ноем.'13	Дек.'13	Ян.'14	Февр.'14
1. Производство										
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	-4.2	-6.0	-8.7	-8.6	-7.9	-9.8	-9.9	-8.9	-8.3
Промишлено производство ^{1.2}	yoу % ch.	6.0	-0.2	0.0	2.2	4.2	4.4	0.0	2.3	
		2011	2012	2013	III тр.'12	IV тр.'12	I тр.'13	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13
Брутен вътрешен продукт ^{1.3}	yoу % ch.	1.8	0.6	0.9	0.4	0.3	0.5	0.5	1.0	1.2
2. Индивидуално потребление										
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	-41.0	-42.9	-39.6	-42.3	-40.0	-37.7	-39.8	-40.7	-34.8
		2011	2012	2013	Септ.'13	Окт.'13	Ноем.'13	Дек.'13	Ян.'14	Февр.'14
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.	0.5	5.4	2.9	7.0	7.7	6.9	5.5	5.5	
		2011	2012	2013	III тр.'12	IV тр.'12	I тр.'13	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13
Индивидуално крайно потребление ^{2.3}	yoу % ch.	1.7	3.2	-1.8	2.7	1.0	-2.2	-1.5	-1.8	-1.5
3. Инвестиции										
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	70.9	70.5	69.5	69.5	71.4	68.0	69.5	69.8	70.8
Брутообразуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.	-6.5	4.0	-0.3	1.8	3.3	-2.1	-4.6	-0.4	2.5
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	0.4	2.4	0.2	1.1	1.4	-0.7	0.8	0.2	0.5
4. Пазар на труда										
Коефициент на безработица ^{4.1}	%	11.3	12.3	12.9	11.5	12.4	13.8	12.9	12.0	13.0
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.	-2.9	-1.1	0.0	-0.6	-0.7	0.1	0.9	-0.1	-0.7
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.	7.5	7.5	3.6	7.9	7.5	4.7	3.4	2.8	4.3
		2011	2012	2013	Септ.'13	Окт.'13	Ноем.'13	Дек.'13	Ян.'14	Февр.'14
Недостиг на работна сила в промишлеността ^{4.4}	%	7.5	8.7	8.6	9.2	9.1	9.5	9.8	9.7	9.1
Заплати ^{4.5}	yoу % ch.	5.8	6.6	10.5	3.1	3.8	3.4	2.2		
5. Международни трансакции										
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	-40.6	-46.5	-49.0	-52.3	-38.1	-37.6	-38.0	-51.2	-54.4
Износ на стоки ^{5.2}	млн. евро	20264.3	20770.2	22228.2	1937.4	2016.4	2015.7	1584.8	1583.7	
Внос на стоки ^{5.3}	млн. евро	-22420.4	-24230.4	-24581.5	-2216.3	-2201.9	-2197.8	-1945.2	-1907.8	
Търговско салдо ^{5.4}	млн. евро	-2156.1	-3460.3	-2353.3	-278.9	-185.5	-182.1	-360.4	-324.1	
Текуща сметка ^{5.5}	млн. евро	33.2	-333.9	751.3	37.7	-37.8	-59.2	-354.4	-282.0	
Преки инвестиции (нето) ^{5.6}	млн. евро	1212.7	802.0	957.3	20.0	31.5	253.5	-315.0	46.0	
Портфейлни инвестиции (нето) ^{5.7}	млн. евро	-357.4	-898.4	-128.2	-57.0	-64.3	942.0	-97.7	1.3	
		2011	2012	2013	III тр.'12	IV тр.'12	I тр.'13	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13
Износ на стоки и услуги ^{5.8}	yoу % ch.	12.3	-0.4	8.9	-1.5	-1.4	11.1	4.5	10.7	9.6
Внос на стоки и услуги ^{5.9}	yoу % ch.	8.8	3.3	5.7	2.0	-0.3	6.8	1.9	7.4	6.9
6. Цени										
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.	3.4	2.4	0.4	-1.3	-1.1	-1.0	-0.9	-1.4	-2.1
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.	8.6	5.3	-1.3	-3.5	-3.9	-4.0	-2.9	-2.0	-2.5
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	8.8	9.7	2.4	2.4	3.7	2.5	4.7	3.9	1.2
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	4.7	5.3	0.2	1.6	-2.8	1.5	0.4	-2.2	-3.9
7. Парични и финансови показатели										
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	3.8	2.3	1.1	1.1	1.0	1.0	1.0	1.0	0.9
МЗ ^{7.2}	yoу % ch.	12.2	8.4	8.9	8.1	9.5	9.6	8.9	10.1	9.2
Вземания по кредити на нефинансови предприятия и домакинства ^{7.3}	yoу % ch.	3.3	2.8	0.0	0.7	0.7	-0.6	-0.2	-0.4	0.7
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1.40	1.50	1.50	1.50	1.40	1.40	1.40	1.50	1.40
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	132.1	131.0	134.1	132.1	133.4	133.5	134.1	134.6	

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

* Ключовите индикатори се разработват в съответствие със системата от показатели за еврозоната. Аналитичният материал се актуализира тримесечно. Източник на данните са статистически изследвания на НСИ и данни на БНБ.

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през февруари 2014 г. **показателят на доверие в промишлеността** се повишава с 0.6 пункта в сравнение с януари 2014 година.

През януари 2014 г. календарно изгладеният **индекс на промишленото производство** регистрира ръст от 2.3% спрямо съответния месец на 2013 година (по предварителни данни). Увеличение е отчетено в добивната промишленост - с 18.0%, и в преработващата промишленост - с 1.7%, докато в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ е регистриран спад от 1.5%.

По предварителни оперативни данни **брутният вътрешен продукт (БВП)** през четвъртото тримесечие на 2013 г. възлиза на 21 463 млн. лв. по текущи цени, като на човек от населението се падат 2 954 лева. При среден за тримесечието валутен курс от 1.43749 лв. за щатски долар БВП възлиза на 14 931 млн. долара и съответно на 2 055 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 10 974 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 511 евро. БВП нараства с 1.2% през четвъртото тримесечие на 2013 г. в сравнение със същото тримесечие на предходната година.

2. Индивидуално потребление

През януари 2014 г. **общият показател на доверие на потребителите** се покачва с 5.9 пункта спрямо равнището си от октомври 2013 г., като при населението в градовете увеличението е 6.2 пункта, а сред населението в селата - 5.0 пункта. В сравнение с октомври 2013 г. се наблюдава и намаление на песимизма в оценките на потребителите за настъпилите промени във финансовото състояние на техните домакинства през последните дванадесет месеца и в очакванията им за следващите дванадесет месеца.

През януари 2014 г. **оборотът в търговията на дребно**, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, нараства с 5.5% спрямо същия месец на предходната година (по предварителни данни). Оборотът нараства във всички икономически групи. По-значителен ръст се наблюдава в търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 16.0%, в търговията на дребно с компютърна и

комуникационна техника - с 13.8%, в търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 12.1%, и в търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 9.8%.

За **индивидуално потребление** през четвъртото тримесечие на 2013 г. се изразходват 73.2% от произведения БВП. Реалното изменение на показателя спрямо съответното тримесечие на 2012 г. е -1.5% (според сезонно изгладените данни).

3. Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през януари 2014 г. се увеличава с 1.0 пункт в сравнение с октомври 2013 г. и се оценява на 70.8%.

Бруто образуването в основен капитал през четвъртото тримесечие на 2013 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни се увеличава в реално изражение с 2.5%. Относителният дял на тази категория в БВП през 2013 г. е 20.7%.

4. Пазар на труда

Общият брой на заетите лица през 2013 г. е 2 934.9 хил., или 46.9% от населението на 15 и повече навършени години. Заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години са 2 889.4 хиляди. Коефициентът на заетост за населението в същата възрастова група е 59.5%, съответно 62.1% за мъжете и 56.8% за жените.

През 2013 г. **безработните лица** са 436.3 хил., от които 249.8 хил. са мъже и 186.5 хил. - жени. Коефициентът на безработица се увеличава с 0.6 процентни пункта в сравнение с 2012 г. и достига 12.9%. При мъжете коефициентът на безработица нараства с 0.4 процентни пункта, а при жените - с 1.0 процентни пункта, като достига съответно 13.9 и 11.8%.

Според бизнес анкетите на НСИ през февруари 2014 г. 9.1% от промишлените предприятия посочват **недостига на работна сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През четвъртото тримесечие на 2013 г. **средната работна заплата** се увеличава спрямо третото тримесечие на 2013 г. с 4.7% и достига 828 лв., като спрямо четвъртото тримесечие на 2012 г. нараства с 3.1%.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през февруари 2014 г. в сравнение с януари 2014 г. се регистрира намаление на **поръчките от чужбина** с 3.2 пункта.

Текущата сметка за януари 2014 г. е отрицателна и възлиза на 282 млн. евро (0.7% от БВП) при дефицит от 87.7 млн. евро (0.2% от БВП) за януари 2013 година.

Търговското салдо за януари 2014 г. е отрицателно и възлиза на 324.1 млн. евро (0.8% от БВП) при дефицит от 33.5 млн. евро (0.1% от БВП) за януари 2013 година.

Износът (FOB) е 1 583.7 млн. евро за януари 2014 г., като се понижава със 192.8 млн. евро (10.9%) в сравнение с този за януари 2013 година (1 776.5 млн. евро). Износът за януари 2013 г. нараства на годишна база с 23.6%. **Вносът (FOB)** за януари 2014 г. възлиза на 1 907.8 млн. евро, като нараства с 97.7 млн. евро (5.4%) спрямо вноса за януари 2013 година (1 810 млн. евро). Вносът за януари 2013 г. нараства на годишна база с 6.3%.

Преките инвестиции в чужбина за януари 2014 г. се повишават с 12.3 млн. евро при нарастване от 4.4 млн. евро за януари 2013 година.

Преките чуждестранни инвестиции в страната за януари 2014 г. по предварителни данни са положителни и възлизат на 58.3 млн. евро (0.1% от БВП) при положителни в размер на 70.8 млн. евро (0.2% от БВП) за януари 2013 година.

Портфейлните инвестиции - активи се понижават с 33 млн. евро при увеличение от 36.2 млн. евро за януари 2013 година. **Портфейлните инвестиции - пасиви** намаляват с 31.7 млн. евро при понижаване от 300.2 млн. евро за януари 2013 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги е отрицателно през януари 2014 г. и е на стойност 836.7 млн. лв. (по предварителни данни), което е с 585.2 млн. лв. повече от салдото през януари 2013 година.

6. Цени

През февруари 2014 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** намалява с 2.1% в сравнение със същия месец на 2013 година. Намаление на цените има във всички групи стоки,

с изключение на „хранителни продукти и безалкохолни напитки” и „образование”. Цените остават на равнището от миналия месец при алкохолни напитки и тютюневи изделия.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през февруари 2014 г. е на същото равнище както предходния месец.

Увеличение на цените е регистрирано в добивната промишленост - с 0.8%, в преработващата промишленост е отчетено намаление - с 0.1%, докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ няма изменение.

По данни от конюнктурната анкета през февруари 2014 г. промишлените предприемачи очакват **продажните цени** да останат без промяна през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През февруари 2014 г. **тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР** намалява от 0.96 на 0.87% в сравнение с предходния месец при стойност 1.23% през февруари 2013 година.

През февруари 2014 г. годишният прираст на широките пари (**паричния агрегат М3**) е 9.2% при 10.1% през януари 2014 година. В края на февруари т.г. те са 67.602 млрд. лв. (83.9% от БВП) при 67.652 млрд. лв. към януари 2014 година (83.9% от БВП).

Обемът на **вземанията по кредити на нефинансови предприятия и домакинства и НТООД** през февруари 2014 г. възлиза на 53.757 млрд. лева (66.7% от прогнозната БВП за 2014 г.).

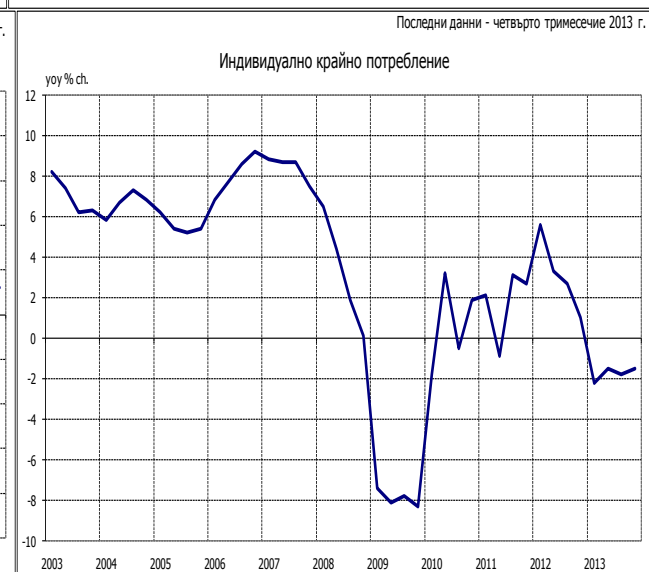
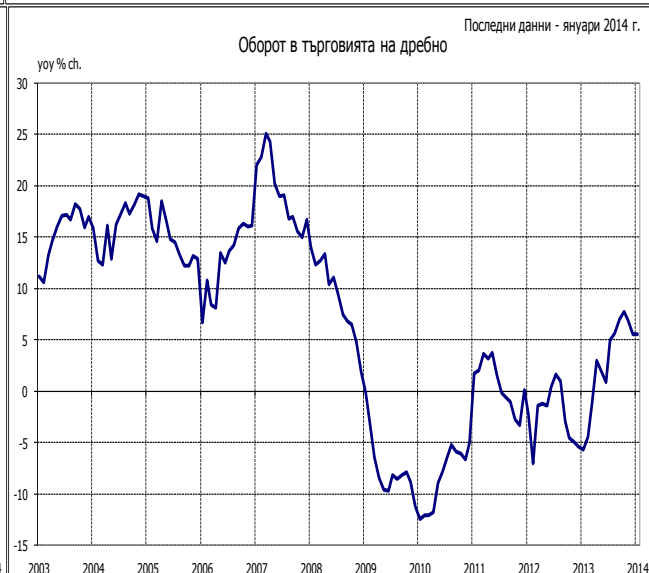
Кредитите за **Нефинансови предприятия** нарастват с 1% на годишна база през февруари т.г. (0.6% годишен спад през януари 2014 г.) и в края на месеца достигат 35.219 млрд. лева (43.7% от БВП). Кредитите за **Домакинства и НТООД** са 18.538 млрд. лв. (23% от БВП) в края на февруари 2014 година. Спрямо същия месец на 2013 г. те нарастват с 0.04% (0.2% годишно понижаване през януари 2014 година).

През февруари 2014 г. **обменният курс на лева спрямо долара** се запазва същият в сравнение с предходния месец - 1.43.

1. ПРОИЗВОДСТВО

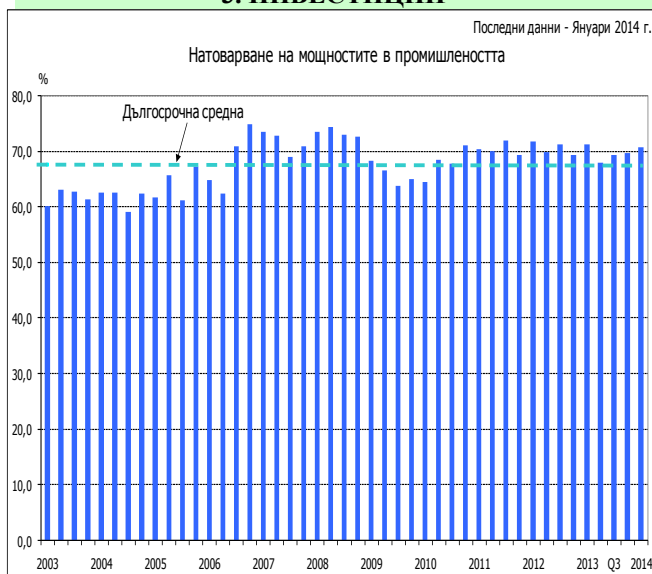
2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

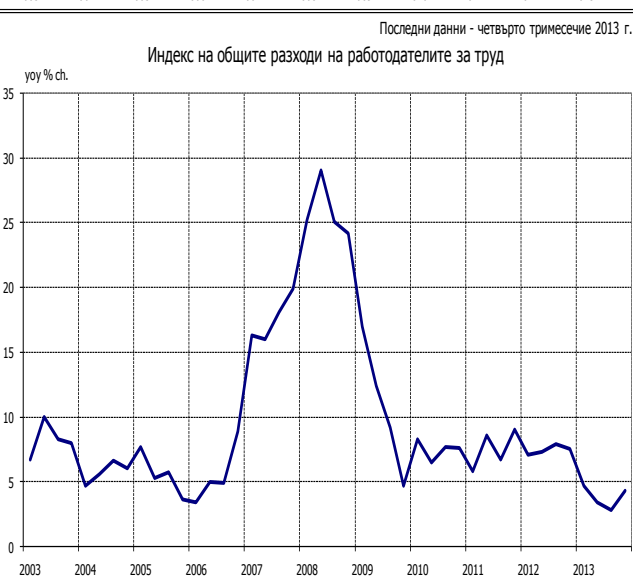
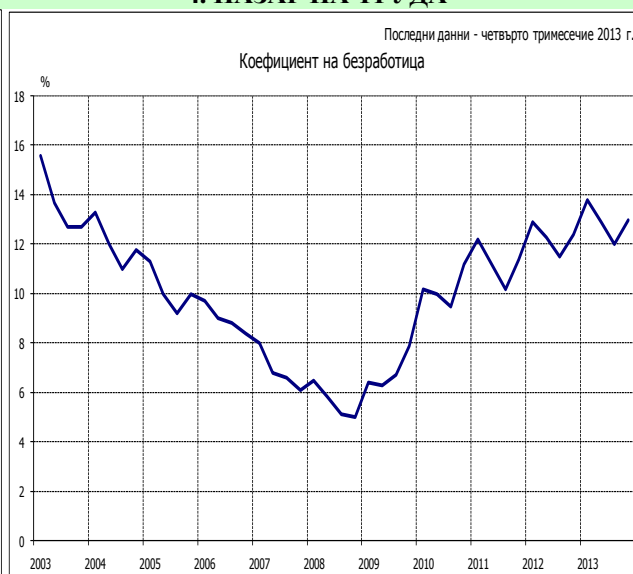
Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

3. ИНВЕСТИЦИИ

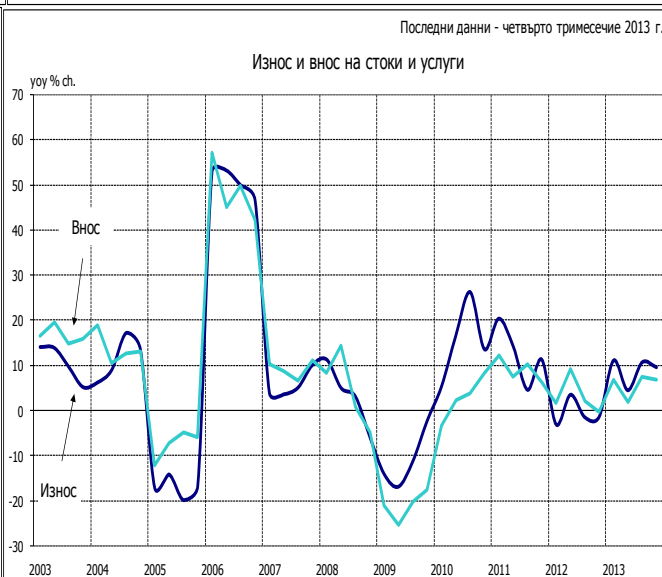
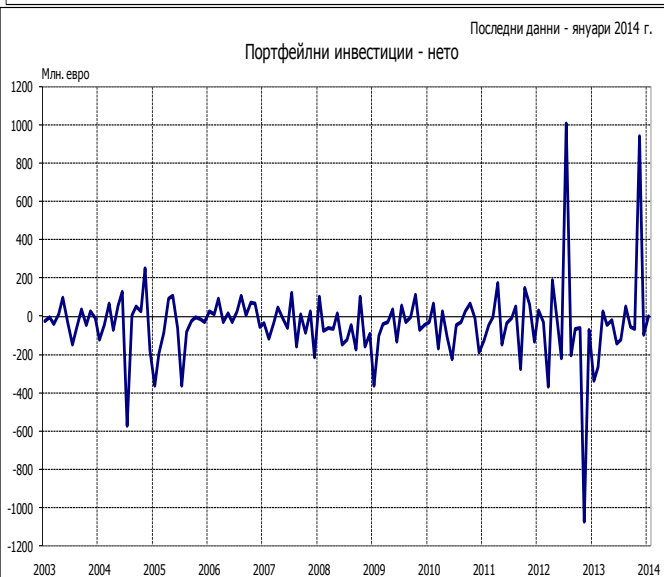
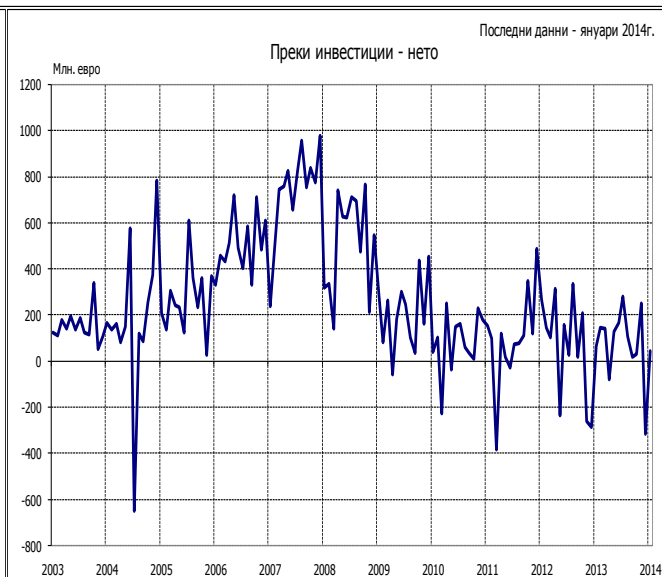
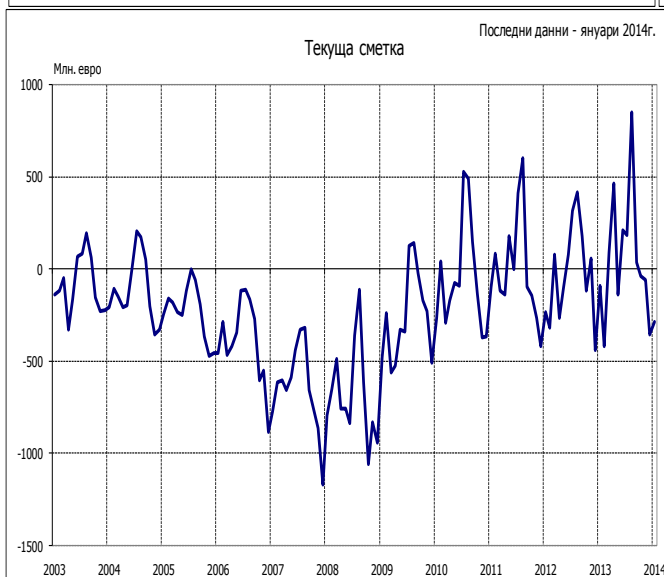
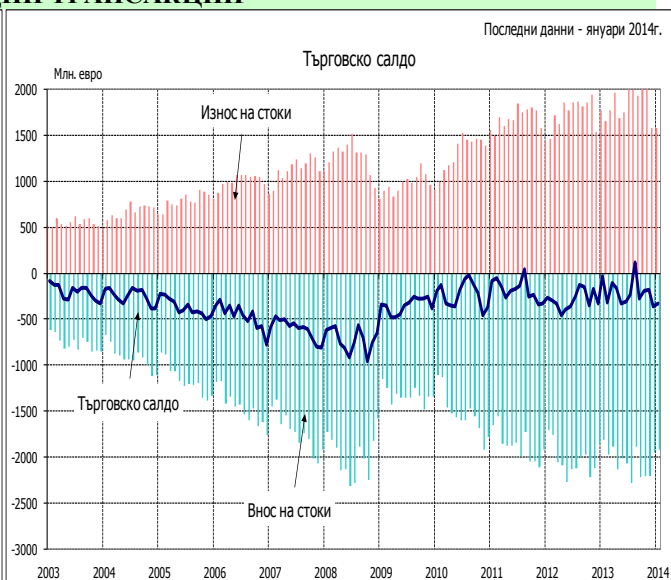
4. ПАЗАР НА ТРУДА

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

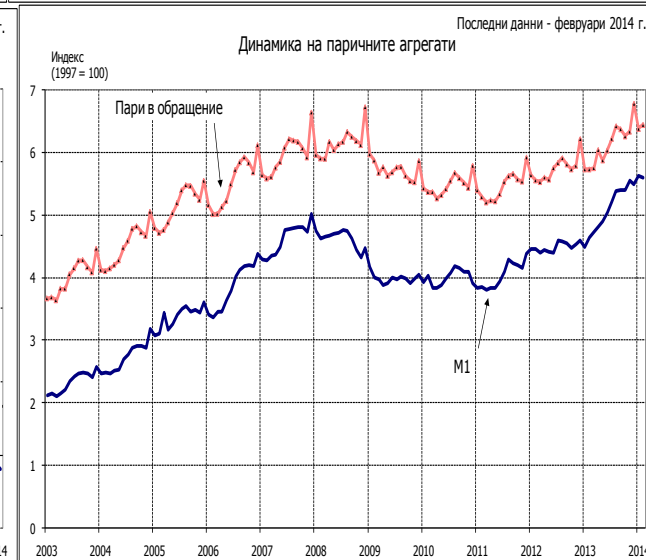
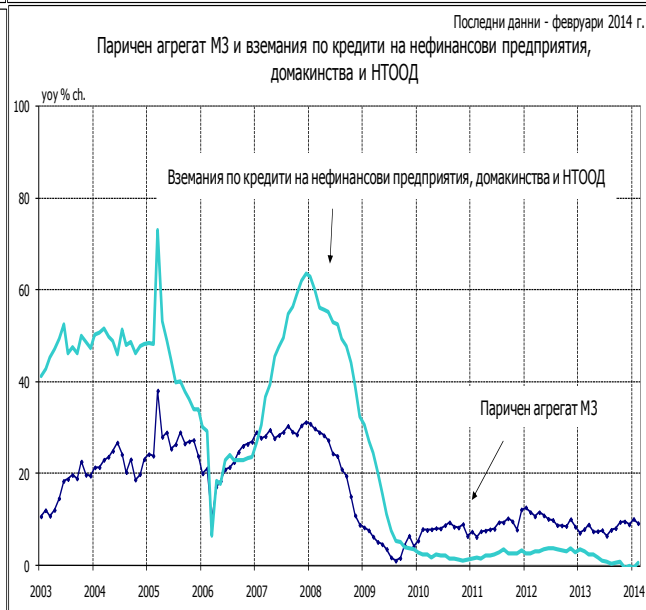
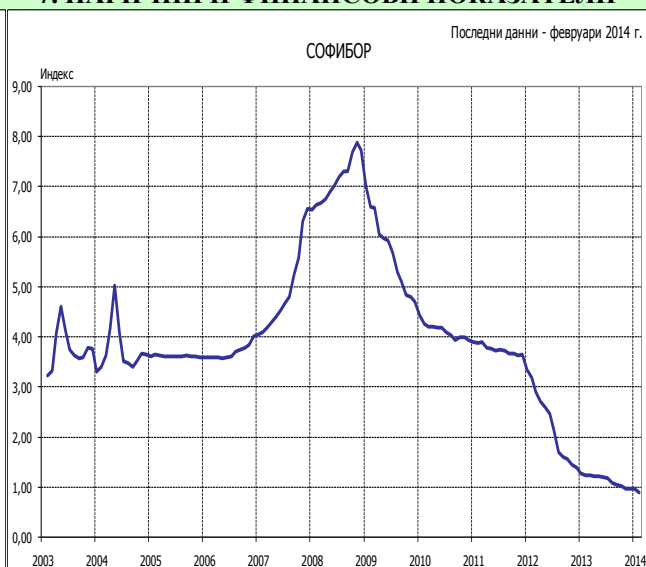
Забележка: уоу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: yoу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

Ключови показатели за България - Методологически бележки

№	Показатели	Пояснения	Източник
1.	Производство		
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак).	НСИ
1.2.	Промишлено производство	Темп на нарастване спрямо базовия период, календарно изгладени данни	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
2.	Индивидуално потребление		
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за общата икономическа ситуация, финансовото състояние, безработицата и спестяванията на домакинствата през следващите 12 месеца.	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване по съпоставими цени спрямо базовия период (2010), календарно изгладени данни.	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
3.	Инвестиции		
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване (Данните се събират през януари, април, юли и октомври.).	НСИ
3.2.	Брутообразуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	V % от БВП	НСИ
4.	Пазар на труда		
4.1.	Коефициент на безработица	Относителен дял на безработните от икономически активното население на България (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ
5.	Международни трансакции		
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.4.	Търговско салдо	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.7.	Портфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
6.	Цени		
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
7.	Парични и финансови показатели		
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: Sofia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар)	БНБ
7.2.	M3	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100)	БНБ